

FI – Ortodoksinen uskonto

21.9.2023

Koe on kaksiosainen. Osassa 1 on kuusi 20 pisteen tehtävää ja osassa 2 kolme 30 pisteen tehtävää. Saat vastata enintään viiteen tehtävään. Näistä tehtävistä enintään kaksi saa olla osasta 2. Kokeen maksimipistemäärä on 120. Sen saavuttaminen edellyttää, että vastaat kolmeen osan 1 tehtävään ja kahteen osan 2 tehtävään. Halutessasi voit tuottaa vastausten tueksi piirroksia, kaavioita tai taulukoita ja liittää niistä kuvakaappauksen mihin tahansa tekstivastaukseen.

Älä jätä mitään merkintöjä sellaisen tehtävän vastaukselle varattuun tilaan, jota et halua jättää arvosteltavaksi. Huom.! Tehtävässä 1 on erillinen ohje vastaamatta jättämisestä.

Sisällys

Vastaa enintään 5 tehtävään.

1. Osa 1: 20 pisteen tehtävät

Vastaa 3–5 tehtävään.

1. Väittämiä uskonnoista	20 p.
2. Juutalaisia ja kristillisiä käsitteitä	20 p.
3. Raamatun merkitys ortodoksisessa kirkossa	Aineisto 20 p.
4. Pyhiinvaellus kahdessa uskonnossa	Aineisto 20 p.
5. Pyhyiden kunnioittaminen ortodoksisessa kirkossa	20 p.
6. Sodan oikeutus	Aineisto 20 p.

1. Osa 2: 30 pisteen tehtävät

Vastaa 0–2 tehtävään.

7. Bysantti	Aineisto 30 p.
8. Pyhät ja pyhimykset	Aineisto 30 p.
9. Kirkkorakennukset Suomessa	Aineisto 30 p.

Koe yhteensä 120 p.

Osa 1: 20 pisteen tehtävät

Vastaa 3–5 tehtävään.

1. Väittämiä uskonnoista 20 p.

Alla on 20 väittämää (1.1–1.20) ryhmiteltyinä neljään aihepiiriin. Valitse kustakin sopivin vastausvaihtoehto. Oikea vastaus 1 p., väärä vastaus –1 p., ei vastausta 0 p. Vastattuasi väittämään voit vaihtaa vastausvaihtoehto, mutta et voi jättää väittämää enää kokonaan ilman vastausta. Jos olet aloittanut tehtävään vastaamisen, mutta et halukaan jättää tehtävää arvosteltavaksi, merkitse jokaiseen väittämään vaihtoehto ”En vastaa”.

Ortodoksisen kirkon oppi

1.1 Ortodoksisen kirkon liturgiassa käytettävä uskontunnustus on nimeltään 1 p.

- Efeson-Khalkedonin uskontunnustus.
- Apostolinen uskontunnustus.
- Nikealais-konstantinopolilainen uskontunnustus.
- En vastaa.

1.2 Ortodoksinen kirkko opettaa, että ihminen oli ennen paratiisista karkottamista 1 p.

- Jumalan palvelija.
- Jumalan kuva ja kaltainen.
- Jumalan sijainen maan päällä.
- En vastaa.

1.3 Jakamattoman kristillisen kirkon aikana pidettiin 1 p.

- kaksi ekumeenista synodia.
- viisi ekumeenista synodia.
- seitsemän ekumeenista synodia.
- En vastaa.

1.4 Reliikit ovat 1 p.

- ortodoksisissa kirkoissa myytäviä matkamuuistoja.
- munkkien asuinhuoneita.
- pyhälle ihmiselle kuuluneita esineitä.
- En vastaa.

1.5 Pakomios Suuri on henkilö, jota voidaan pitää 1 p.

- luostarilaitoksen perustajana.
- skiittajärjestelmän perustajana.
- kirkkoarkkitehtuurin isänä.
- En vastaa.

Ortodoksisen kirkon toiminta

1.6 Sergei vihittiin vuonna 2022 apulaispiispaksi 1 p.

- Kuopioon.
- Ouluun.
- Helsinkiin.
- En vastaa.

1.7 Amerikan ortodoksinen kirkko (OCA) 1 p.

- kuuluu Jerusalemin patriarkaatin alaisuuteen.
- edustaa ortodoksisen kirkon venäläistä perinnettä.
- on syntynyt kreikkalaisten lähetystyöntekijöiden toiminnan tuloksena.
- En vastaa.

1.8 Moskovan patriarkaattiin kuuluu autonominen ortodoksinen kirkko, joka toimii 1 p.

- Japanissa.
- Australiassa.
- Puolassa.
- En vastaa.

1.9 Herman Aav oli Suomen autonomisen ortodoksisen kirkon 1 p.

- ensimmäinen apulaispiispa.
- ensimmäinen arkkipiispa.
- ensimmäinen rovasti.
- En vastaa.

1.10 Vuonna 1617 solmitun Stolbovan rauhan seurauksena ortodoksista karjalaista väestöä muutti 1 p.

- Ruotsiin.
- Tveriin Moskovan lähelle.
- Inkerinmaalle.
- En vastaa.

Kirjat eri uskonnoissa

1.11 Bhagavad-Gītā on 1 p.

- hindulainen pyhä kirja.
- sikhiläisyyden pyhä kirja.
- taolaisuuden pyhä kirja.
- En vastaa.

1.12 Psalmien kirja 1 p.

- kuuluu Apostolien tekoihin.
- kuuluu Vanhaan testamenttiin.
- kuuluu Mooseksen kirjoihin.
- En vastaa.

1.13 Koraani on koottu kirjaksi 1 p.

- 300-luvulla.
- 600-luvulla.
- 1500-luvulla.
- En vastaa.

1.14 Siionin virret on 1 p.

- Suomen Helluntaikirkon laulukirja.
- Helsingin juutalaisen seurakunnan laulukirja.
- herännäisyyden laulukirja.
- En vastaa.

1.15 Septuaginta on 1 p.

- arabiankielinen Raamattu.
- kreikankielinen Vanha testamentti.
- hepreankielinen Uusi testamentti.
- En vastaa.

Uskontojen piirteitä

1.16 Vodou on tärkeä osa kulttuuria 1 p.

- Länsi-Afrikassa.
- Itä-Afrikassa.
- Pohjois-Afrikassa.
- En vastaa.

1.17 Vanha orientaaliortodoksinen kirkko on merkittävä kirkkokunta 1 p.

- Malissa.
- Tansaniassa.
- Etiopiassa.
- En vastaa.

1.18 Suomen ortodoksinen kirkko on tehnyt lähetystyötä 1 p.

- Espanjassa.
- Keniassa.
- Etelä-Afrikassa.
- En vastaa.

1.19 Euroopassa syntyneisiin tunnustuskuntiin kuuluu 1 p.

- helluntailaisuus.
- luterilaisuus.
- koptilaisuus.
- En vastaa.

1.20 Ortodoksisessa kirkossa käsite *theosis* liittyy 1 p.

- kirkon opetukseen kuoleman jälkeisestä elämästä.
- kirkon opetukseen ihmisen pyhittymisestä.
- kirkon opetukseen ehtoolliseen osallistumisesta.
- En vastaa.

2. Juutalaisia ja kristillisiä käsitteitä 20 p.

2.1 Selitä lyhyesti, miten käsitykset Raamatusta eroavat juutalaisuudessa ja kristinuskossa. 5 p.

Vastauksen pituus on enintään 500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

2.2 Selitä lyhyesti, miten käsitykset Jumalasta eroavat juutalaisuudessa ja kristinuskossa. 5 p.

Vastauksen pituus on enintään 500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

2.3 Selitä lyhyesti, miten käsitykset Mooseksen laista eroavat juutalaisuudessa ja kristinuskossa. 5 p.

Vastauksen pituus on enintään 500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

2.4 Selitä lyhyesti, miten käsitykset messiaasta eroavat juutalaisuudessa ja kristinuskossa. 5 p.

Vastauksen pituus on enintään 500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

3. Raamatun merkitys ortodoksisessa kirkossa 20 p.

Aineisto

1. Tekstikatkelma: Juuso Hämäläinen, Voiko koko Raamattu olla kristinuskon pohja?

Aihetta on ihmetelty vajaat 2000 vuotta. Olen itse edelleen sitä mieltä, mitä olin nuorena aikuisena 50 vuotta sitten. Kristinuskon pohjana ei voi olla Vanha testamentti vaan ainoastaan Uusi testamentti.

Kaksiosainen Raamattu aiheuttaa paljon ristiriitoja ihmisten käsityksissä kristinuskosta. Ei ihme, että näillä ilmiselvillä ristiriidoilla lyödään kristinuskoa ja aivan aiheesta.

Pelkästään Raamatun kahden osan näkemykset mm. väkivallasta ja tappamisesta ovat täysin vastakkaiset.

**

Vanha testamentti on juutalaisten heimojen historiaa ja taruja. Kirjoitukset on kirjoitettu jopa yli 1000 vuotta ennen Kristuksen syntymää. Siksi ne eivät voi olla kristinuskon pohjana vaan juutalaisuuden. --

Lähde: Juuso Hämäläinen. *Voiko koko Raamattu olla kristinuskon pohja?*. Kotimaa-lehden verkkosivut. <https://www.kotimaa.fi/blogit/voiko-koko-raamattu-olla-kristinuskon-pohja/>. Julkaistu: 1.4.2022. Viitattu: 19.8.2022. Muokkaus: YTL.

Pohdi ortodoksisen kirkon opetusten näkökulmasta väitettä siitä, että Vanha testamentti ei ole tarpeellinen osa Raamattua. Hyödynnä vastauksessasi tekstikatkelmaa 3.A.

4. Pyhiinvaellus kahdessa uskonnossa 20 p.

Aineisto

4.A Kuva A

4.1 Päättele, mihin uskontoon kuva 4.A liittyy, ja esittele pyhiinvaelluksen merkitystä ja siihen liittyviä tapoja kyseisessä uskonnossa. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

Lähde: Ali Mansuri. *Supplicating Pilgrim at Masjid Al Haram. Mecca, Saudi Arabia* [Rukoileva pyhiinvaeltaja Masjid Al Haramissa, joka sijaitsee Mekassa Saudi-Arabiassa]. Wikimedia Commons.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Supplicating_Pilgrim_at_Masjid_Al_Haram._Mecca,_Saudi_Arabia.jpg. Viitattu: 6.9.2022. Kuva on otettu 13.2.2003.

4.B Kuva B

4.2 Päättele, mihin uskontoon kuva 4.B liittyy, ja esittele pyhiinvaelluksen merkitystä ja siihen liittyviä tapoja kyseisessä uskonnossa. 10 p.

Vastauksen pituus on enintään 1500 merkkiä. Ylityksestä seuraa pistevähennys.

Lähde: Matt Stabile. *Ganges River, Varanasi* [Ganges-joki, Varanasi]. Wikimedia Commons.

[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ganges_River,_Varanasi_\(8716417111\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ganges_River,_Varanasi_(8716417111).jpg). Viitattu: 6.9.2022. Kuva on otettu 24.8.2010.

5. Pyhyiden kunnioittaminen ortodoksisessa kirkossa 20 p.

Ortodoksisuus tunnetaan uskonnollisuuden muotona, johon liittyy kokonaisvaltainen pyhyiden kunnioittaminen.

5.1 Luettele viisi pyhyiden kunnioittamisen tapaa ortodoksisessa kirkossa. 5 p.

5.2 Esittele tarkemmin kolmea kohdassa 5.1 mainitsemaasi pyhyiden kunnioittamisen tapaa. 15 p.

6. Sodan oikeutus 20 p.

Aineisto

1. Tekstikatkelma: Patriarkka Kirillin kannanotto sotaan

Venäjän ortodoksisella kirkolla on ollut jo vuosia läheinen ja tiivis suhde Putinin hallintoon. Selvitimme, millainen.

– Patriarkka nosti esimerkiksi asepalveluksen, jonka voi nähdä ilmentymänä ”evankeliumin mukaisesta lähimmäisenrakkaudesta”. Kirillin mukaan asepalvelus käy myös esimerkiksi ”uskollisuudesta totuuden ja hyvyyden korkeille moraalisille ihanteille”. Patriarkan lausuntoa voi pitää kokonaisuudessaan harvinaisen suorasanaisena. –

Kirill on rinnastanut isänmaan puolustamisen uskon puolustamiseen. Kirill myös puhuu toistuvasti ”venäläisen maailman suojelemisesta”. Venäläisen maailman peruspilareita ovat Venäjän näkökulmasta Venäjän lisäksi Ukraina ja Valko-Venäjä.

Kirill myös viittaa usein venäläisen maailman taisteluun ”ulkopuolista uhkaa” vastaan. Patriarkka ei kuitenkaan yleensä erittele sen tarkemmin, mistä konkreettisesta uhasta on itse asiassa kyse. Viime aikoina hän on puhunut ulkopuolisesta uhasta, joka uhkaa venäläisten ja ukrainalaisten yhteyttä.

Lähde: Maarit Uber. *Venäjän ortodoksisella kirkolla on ollut jo vuosia läheinen ja tiivis suhde Putinin hallintoon. Selvitimme, millainen.* Apu-lehden verkkosivut.

<https://www.apu.fi/artikkelit/venajan-patriarkka-kirill-tukee-putinin-valtaa-tasta-on-kyse>. Julkaistu: 3.3.2022. Viitattu: 6.9.2022. Muokkaus: YTL.

2. Tekstikatkelma: Arkkipiispa Tapio Luoman ja arkkipiispa Leon kannanotto sotaan

Arkkipiispa Tapio Luoma ja arkkipiispa Leo ottivat yhdessä kantaa: ”Venäjän käymän laittoman hyökkäyssodan puolustaminen uskonnollisin perustein on uskonnon hyväksikäyttöä”

”Kun sodalta puuttuu rationaalinen oikeutus, sitä yritetään keinotekoisesti löytää sieltä, mikä puhuttelee ja koskettaa monia venäläisiä: toisen maailmansodan kipeistä muistoista sekä ortodoksisesta uskosta”, arkkipiispa Luoma ja arkkipiispa Leo kirjoittavat. Heidän mielestään hyökkäyssodan puolustaminen on paitsi eettisesti väärin, niin myös jotakin, joka rikkoo yhteyttä idän ja lännen välillä.

Arkkipiispat pitävät vahingollisena tapaa, jolla Kirill on kutsunut vammautuneita venäläissotilaita kilvoittelijoiksi, sillä kilvoittelussa pitäisi olla kyse hengellisen kasvun tavoittelusta ja omasta luopumisesta toisten hyväksi. – –

Lähde: Hanna Antila. *Arkkipiispa Tapio Luoma ja arkkipiispa Leo ottivat yhdessä kantaa: ”Venäjän käymän laittoman hyökkäyssodan puolustaminen uskonnollisin perustein on uskonnon hyväksikäyttöä”*. Kirkko ja kaupunki -lehden verkkosivut.

<https://www.kirkkojakaupunki.fi/-/arkkipiispa-tapio-luoma-ja-arkkipiispa-leo-ottivat-yhdessa-kantaa-venajan-kayman-laittoman-hyokkaysodan-puolustaminen-uskonnollisin-perustein-on-uskonnon-hyvakaytto->. Julkaistu: 29.7.2022. Viitattu: 6.9.2022. Muokkaus: YTL.

Pohdi sodan oikeutusta ortodoksisen kirkon oppien näkökulmasta ja vertaile oppeja tekstikatkelmissa 6.A ja 6.B esitettyihin kantoihin.

Osa 2: 30 pisteen tehtävät

Vastaa 0–2 tehtävään.

7. Bysantti 30 p.

Aineisto

7.A Teksti: Bysantin mennyt maailma – tuhat vuotta loistoa, antiikin perintöä ja uskonnon mysteerejä

TAUSTAA

Yle Areenan Tiedeykkönen-sarjassa toimittaja Ilona Ikonen haastatteli kirjan *Bysantti – Tuhat draaman vuotta* kirjoittajaa professori Paavo Hohtia ja taidehistorian tutkijaa Hanna-Riitta Toivanen-Kolaa.

Ilona Ikonen: Bysantin valtakunta loppui Konstantinopolin kaatumiseen. Mitä oli bysanttilaisuus ja mitä se jätti perinnöksi?

Paavo Hohti: Bysantin perintö on sellainen, että sitä varmasti täytyy etsiä. Meillä on Suomessakin sitä perintöä. Meillä on sitä jo lähtien vanhasta kansanperinteestä uskontoon asti. Meillä on tämä itäinen kulttuuritie olemassa läntisen ohella. Mutta toisaalta voi sanoa, että Bysantin perintö on tällä hetkellä aika vaativa, jos ajatellaan meidän itäistä naapuriamme Venäjää, siellä Bysantti on tällä hetkellä

erittäin kovassa kurssissa apuna sikäläiselle vallankäytölle.

Hanna-Riitta
Toivanen-Kola:

Bysanttilaisuutta on vaikeaa määrittää yhteen muottiin juuri siitä syystä, että se on todella ollut niin monikulttuurinen. Monikulttuurisuus on ehkä se sana, joka olisi jonkinlainen vastaus tähän kysymykseen.

Lähde: *Bysantin mennyt maailma – tuhat vuotta loistoa, antiikin perintöä ja uskonnon mysteerejä*. Yle Areena -verkkopalvelu. <https://areena.yle.fi/podcastit/1-51015850>. Julkaistu: 6.1.2022. Viitattu: 22.9.2022. Litterointi: YTL.

7.1 Selitä, mikä on Bysantti, ja kerro, miten se on saanut alkunsa. 10 p.

7.2 Pohdi, miten Bysantin kirkollinen ja maallinen perintö tulee esille Euroopassa nykyään. Hyödynnä vastauksessasi tekstiä 7.A 20 p.

8. Pyhät ja pyhimykset 30 p.

Aineisto

8.A
[Kuva A.](#)

8.B Kuva B.

8.C Kuva C.

8.D. Teksti: Joitakin maalauksessa esiintyviä hahmoja

Maalauksessa *The Dancing Saints* [Tanssivat pyhimykset] esiintyviä hahmoja

Anne Frank, nuori juutalainen nainen, joka natseilta piileskellessään pohti päiväkirjassaan ihmisten perimmäistä hyvyttä sekä uskoaan tulevaisuuteen.

Cesar Chavez, meksikolaisten maahanmuuttajien jälkeläinen, joka toimi maataloustyöntekijöiden työolojen parantamisen puolesta Yhdysvalloissa.

Charles Darwin, joka käsitteli kirjoissaan lajien syntyä ja evoluutiota ja joka siten haastoi vallinneet käsitykset luomisesta.

Christine de Pisan, keskiajalla elänyt, naisten asemaa teksteissään käsitellyt ranskalainen kirjoittaja.

Desmond Mpilo Tutu, afrikkalainen piispa, joka vastusti apartheid-rotusortoa ja korosti anteeksiantoa koston sijasta. Hän vastaanotti Nobelin rauhanpalkinnon vuonna 1984.

Donaldina Cameron, sosiaalityöntekijä, joka taisteli jengiväkivaltaa ja ihmiskauppaa vastaan kiinalaisessa kaupunginosassa San Franciscossa Yhdysvalloissa.

Eleanor Roosevelt, Yhdysvaltojen presidentin puoliso, joka käytti vaikutusvaltaista asemaansa yhteiskunnan heikompiensa esille nostamiseen.

Ella Fitzgerald, afroamerikkalainen laulaja, joka ponnisti köyhästä lapsuudesta legendaariseksi laulajaksi ja viihdetaiteilijaksi.

Fjodor Dostojevski, venäläinen kirjailija, joka tunnetaan syviä olemassaolon peruskysymyksiä käsittelevistä teoksistaan.

Franciscus Assisilainen, keskiajalla elänyt munkki, mystikko ja kirkon uudistaja, joka korosti luonnon merkitystä kristinuskossa.

Janani Luwum, ugandalainen arkkipiispa, jonka maan valtaapitävät murhasivat, koska hän kritisoi näiden harjoittamaa väkivaltaa.

John Muir, kirjoittaja, patikoija ja modernin ympäristöliikkeen esikuva Yhdysvalloissa. Muir korosti ihmisten vastuuta luomakunnan suojelijoina.

Lucy Wright, jota pidetään koreografisen pyhän tanssin kehittäjänä ja laulettuun uskonnollisen musiikin edistäjänä shakerien (ns. ”vapisijat”) uskonlahkossa, joka irtautui kveekareista 1700-luvun Englannissa.

Magdalan Maria, jota pidetään Jeesuksen läheisenä ja itsenäisenä seuraajana, vaikka häntä ei evankeliumeissa luettukaan opetuslasten joukkoon.

Mahatma Gandhi, rauhantyötä hindujen ja muslimien välillä tehnyt intialainen aktivisti ja hengellinen johtaja, joka murhattiin.

Malcolm X, afroamerikkalainen muslimiksi kääntynyt aktivisti, joka ajoi mustien kansalaisoikeuksia Yhdysvalloissa.

Martin Luther, 1500-luvulla vaikuttanut teologi ja uskonnollinen opettaja, joka korosti Jumalan läsnäoloa arjessa ja sen kamppailuissa.

Musta Hirvi, yhdysvaltalaisen alkuperäiskansan siouxien jäsen, joka liittyi episkopaaliseen kirkkoon ja joka korosti Jumalan parantavaa läsnäoloa luonnossa.

Samuel Joseph Isaac Schereschewsky, joka elämäntyönään käänsi Raamatun kiinan kielelle sen jälkeen, kun hän joutui halvaannuttuaan luopumaan työstään Shanghain piispana.

Sojourner Truth, afroamerikkalainen vapautettu orja, joka lukutaidottomuudestaan huolimatta ravisutti Yhdysvaltoja ajatuksillaan naisen asemasta, etnisyydestä ja yhteiskunnallisesta oikeudenmukaisuudesta.

Thomas Merton, yhdysvaltalainen katolinen munkki, joka tunnetaan erityisesti uskontojen välisen dialogin kehittämisestä sekä mietiskelevästä rukouselämästä.

Hevonen, karhu, tiikeri ja susi.

Lähde: *Short biographies of some of God's friends* [Lyhyitä elämäkertoja joistakin Jumalan ystäväistä]. St. Gregory of Nyssa Episcopal Church. <https://www.saintgregorys.org/saints-by-name.html>. Viitattu: 8.9.2022. Käännös: YTL. Muokkaus: YTL.

Kuva A:

Lähde: *The Dancing Saints Feeding People and Welcoming All* [Tanssivat pyhimykset ruokkivat ihmisiä ja toivottavat kaikki tervetulleiksi]. Episcopal Liturgy. <http://www.episcopalliturgy.org/blog/2016/11/18/dancing-saints-feeding-people-and-welcoming-all>. Julkaistu: 18.11.2016. Viitattu: 8.9.2022.

Kuva B:

Lähde: *The Heavenly Dancing Saints Icon. All of the Panels in One Video* [Taivaallisten tanssivien pyhimysten ikoni. Kaikki paneelit samassa videossa]. St. Gregory of Nyssa Episcopal Church. <https://www.saintgregorys.org/the-dancing-saints.html>. Viitattu: 8.9.2022. Muokkaus: YTL.

Kuva C:

Lähde: *The Heavenly Dancing Saints Icon. All of the Panels in One Video* [Taivaallisten tanssivien pyhimysten ikoni. Kaikki paneelit samassa videossa]. St. Gregory of Nyssa Episcopal Church. <https://www.saintgregorys.org/the-dancing-saints.html>. Viitattu: 8.9.2022. Muokkaus: YTL.

8.1 Selitä, mitä pyhillä henkilöillä tarkoitetaan ortodoksisessa perinteessä ja millä perusteilla henkilöitä on kanonisoitu pyhiksi. 10 p.

8.2 San Franciscossa Kaliforniassa sijaitsevaan episkopaaliseen kirkkoon on luotu moderni tulkinta pyhimyksistä. Vuonna 2009 valmistuneeseen maalaukseen *The Dancing Saints* [Tanssivat pyhimykset] on kuvattu yhteensä 90 ihmistä tai eläintä eri aikakausilta. Pohdi teoksen sanomaa. Hyödynnä vastauksessasi kuvia [8.A](#), [8.B](#) ja [8.C](#) sekä tekstiä [8.D](#). 20 p.

9. Kirkkorakennukset Suomessa 30 p.

Aineisto

1. Tekstikatkelma: Eelis Tsokkinen, Legendaarinen kaupunkifestivaali jätti tuomiokirkon ristin pois mainoksestaan

Legendaarinen kaupunkifestivaali jätti tuomiokirkon ristin pois mainoksestaan – ”Taiteilijan näkemys”

– – Tarkkasilmäiset ovat huomanneet turkulaisen kaupunkifestivaalin Down by the laiturin (DBTL) mainoksessa erikoisen yksityiskohdan. Tuomiokirkkotorilla järjestettävän tapahtuman mainoksessa koreilee Suomen kansallispyhätöksikin kutsuttu Turun tuomiokirkko, mutta ilman ikonisen kellotornin päällä kohoavaa ristiä. – –

Tapahtumapäällikkö Henri Kulmala festivaalia järjestävästä United Festivalsista kertoo, että mainoksen piirroksat ovat taiteilija Johanna Oraksen käsialaa. Kulmala kertoo, että paikallisessa seurakunnassa ihmeteltiin ristin puuttumista jo talvella, kun mainos ilmestyi ensimmäisen kerran.

”Se on taiteilijan näkemys festivaalialueesta. Oras ajatteli, että kun nykyään maailma on tasa-arvoinen ja olemme kaikille vapaa tapahtuma, niin ristin voi jättää pois”, Kulmala avaa.

Oras vahvistaa asian HS:lle. Kulmala itse ei edes huomannut ristin puuttumista mainoksesta ennen huomautusta.

”Minun puolestani sillä ristillä ei ole väliä. Mutta nykyään tasa-arvokeskustelu on pinnalla ja somessa otetaan mielellään kantaa. Jos kirkossa olisi risti, kysyttäisiin, eivätkö muut uskontokunnat ole tervetulleita”, hän arvelee.

Kulmalan mukaan tuomiokirkko valikoitui mainokseen, koska se toimii festivaalialueen maamerkinä. ”Tuomiokirkosta jokainen ymmärtää varmasti, että olemme Suomen Turussa.” – –

Lähde: Eelis Tsokkinen. *Legendaarinen kaupunkifestivaali jätti tuomiokirkon ristin pois mainoksestaan – ”Taiteilijan näkemys”*. Helsingin Sanomien verkkosivut.

<https://www.hs.fi/kotimaa/turku/art-2000008965599.html>. Julkaistu: 27.7.2022. Viitattu: 4.10.2022. Muokkaus: YTL.

2. Tekstikatkelma: Meri Toivanen, Festivaali lisäsi ristin Turun tuomiokirkon torniin

Ensin festivaalia mainostettiin Turun tuomiokirkolla, jonka tornissa ei ollut ristiä – sitten risti ilmestyi mainokseen

Siinä se tönötti, Turun tuomiokirkko ilman ristiä tornissaan. Asiaan kiinnitti huomiota Helsingin Sanomat (27.7.). Se kertoi, että viime viikolla Turussa vietetyn Down By The Laituri -festivaalin mainoksessa kuvattiin Turun ikonista maisemaa, mutta tuomiokirkon risti oli poissa. Pari päivää myöhemmin sama ilmoitus julkaistiin Turun Sanomissa versiona, jossa risti oli liitetty tornin huipulle. Mitä tapahtui? – – Mainoksen kuvasta vastasi taiteilija Johanna Oras. – – Oras kertoo halunneensa kuvata tuomiokirkkoa ilmoituksessa ikään kuin logona, eivätkä sellaiseen hänen mielestään kuulu vahvat symbolit. Oraksen mukaan tuomiokirkko on tunnistettava monumentti

ristittömänäkin. Hän vertaa ratkaisuaan taajamaa kuvaavaan liikennemerkkiin, jossa kirkko on ilman ristiä. – – Oras sanoo, ettei pitänyt ristin pois jättämistä kannanottona vaan taiteellisena ratkaisuna. – – Osaltaan ratkaisuun vaikutti sekin, että vuonna 2019 Oras sanoo kuulleensa moitteita siitä, että Down By The Laituria mainostettiin tuomiokirkon kuvalla. Tuolloin risti oli paikoillaan. –

Tuomiorovasti Aulikki Mäkinen kertoo, että kun ristin piirros havaittiin, seurakunnasta pyydettiin, että risti palautettaisiin paikoilleen. “Jos tuomiokirkon kuvaa käytetään, siinä pitää meidän mielestämme olla risti. Kyse on siitä, että sivistysvaltiossa uskonnolliset symbolit saavat näkyä.” –

Saamansa palautteen perusteella järjestäjät viilasivat Turun Sanomien loppuviikon mainoksia lisäämällä kirkon torniin ristin. “Järjestäjien puolesta tässä ei ole draamaa, eikä mainonnassa ole haettu poliittista tai uskonnollista linjaa”, [Down By The Laiturin markkinointi- ja viestintäpäällikkö Lauri] Ruotsalo sanoo.

Lähde: Meri Toivanen. *Festivaali lisäsi ristin Turun tuomiokirkon torniin*. Kotimaa-lehti. Julkaistu: 5.8.2022. Muokkaus: YTL.

9.1 Ristin jättäminen pois Turun tuomiokirkosta turkulaisen kaupunkifestivaalin Down By The Laiturin mainoksessa herätti keskustelua kesällä 2022. Erittele tekstikatkelmissa [9.A](#) ja [9.B](#) esitettyjä perusteluja ristin pois jättämisen puolesta ja sitä vastaan. 10 p.

9.2 Analysoi ortodoksisten kirkkorakennusten merkitystä ja kehitystä Suomessa itsenäisyyden ajalla. 20 p.

Kokeen tehtävät loppuvat tähän.

Tarkista, että vastasit ohjeiden mukaiseen määrään tehtäviä. Älä jätä mitään merkintöjä sellaisen tehtävän vastaukselle varattuun tilaan, jota et halua jättää arvosteltavaksi.